

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M ve věci

žalobce: X, narozený dne X
bytem X
t. č. X
sídlem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 12. 2022, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2022, č. j. X, jímž byl žalobci podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), od 22. 3. 2022 odňat invalidní důchod, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Liberec (dále jen „OSSZ“) ze dne 20. 1. 2022 již není invalidní. Dle uvedeného posudku poklesla z důvodu

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pracovní schopnost žalobce pouze o 20 %.

2. Žalobce v žalobě především namítal, že měl od roku 2008 diagnostikovanou paranoidní schizofrenii, která dosud trvá. Ve věznici se jeho stav zhoršil, lékař mu musel navýšit počet léků, ale i přesto má žalobce stavy, kdy přemýšlí o tom, že by si něco udělal. Závěry posudkového lékaře žalované vycházející z posudku MUDr. Tržického označil žalobce za lživé. Konstatoval, že nejlepší přehled o jeho zdravotním stavu má X. Žádal, aby to byla právě X, kdo jeho zdravotní stav znovu posoudí.
3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že žalobci byl dlouhodobě vyplácen invalidní důchod pro invaliditu III. stupně. Ve věci byl lékařem OSSZ vyhotoven posudek ze dne 20. 1. 2022, dle něhož došlo k poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 20 %. Ke stejnému závěru dospěl i posudkový lékař žalované v posudku ze dne 23. 11. 2022. S ohledem na posledně zmíněný posudek vydala žalovaná napadené rozhodnutí, kterým námitky žalobce zamítla a předchozí rozhodnutí ze dne 15. 2. 2022 č. j. X, potvrdila. Dle žalované byl posudkem vypracovaným lékařem OSSZ a posudkem vypracovaným posudkovým lékařem žalované zdravotní stav žalobce plně posouzen. Při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno ze zjištěných diagnóz. Posudky považovala žalovaná za objektivní. S ohledem na námitky žalobce navrhovala provést důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“). Žalovaná zdůraznila, že subjektivní úvahy a vlastní vyhodnocení zdravotního stavu nejsou důvodem k uznání invalidity, případně k uznání vyššího stupně invalidity či ke změně data jejího vzniku, neboť tato musí být objektivně zjištěna.
4. Z předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobci byl od 2. 5. 2008 přiznám plný invalidní důchod, resp. invalidní důchod pro invaliditu III. stupně.
5. Dne 20. 1. 2022 byl jeho zdravotní stav posouzen lékařem OSSZ při kontrole invalidity III. stupně a invalidita byla žalobci oduznaná. Posouzení proběhlo cíleným pohovorem s žalobcem dne 22. 9. 2021, aspekty, na základě předložené lékařské dokumentace, vyšetření praktického lékaře a dalších podkladů. Za rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu žalobce lékař OSSZ označil syndrom závislosti na psychotropních látkách (kanabis, pervitin již dva roky nebere) s projevy úzkostně depresivního syndromu. Na základě vlastního vyšetření a znaleckého posudku z oboru psychiatrie X ze dne 30. 11. 2020 lékař OSSZ jako příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určil úzkostně depresivní syndrom. Lékař OSSZ zdůraznil, že znalec u žalobce nezjistil duševní poruchu ve smyslu psychózy. Nebyla u něj zjištěna žádná rozvinutá závislost na alkoholu nebo psychotropních látkách. Osobnost je integrovaná, disharmonicky utvářená s rysy nezdrženlivosti, nestálosti a sociopatie. Ovládací a rozpoznávací schopnosti jsou plně zachovalé. Dle lékařského nálezu X jde z funkčního hlediska o lehké psychiatrické postižení. Stavy se zhoršenou sociální adaptabilitou, zvýšenou konfliktností, disharmonickými postoji a chováním, s narušením vztahů a společenské komunikace. Jedná se o zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, pro které

lékař OSSZ stanovil míru poklesu pracovní schopnosti 10 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu zvýšil podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky tuto hodnotu o 10 % na celkových 20 %. Jako den zániku invalidity uvedl den jednání, tj. 20. 1. 2022.

6. Žalovaná následně vydala dne 15. 2. 2022 rozhodnutí č. j. R-15.2.2022-43/850 616 2533, kterým rozhodla, že se žalobci od 22. 3. 2022 odnímá invalidní důchod.
7. V řízení o námitkách posoudil zdravotní stav žalobce dne 23. 11. 2022 posudkový lékař žalované. Posudkový lékař žalované vyšel ze zdravotnické dokumentace ošetřující lékařky X (Vazební věznice Liberec) ze dne 14. 7. 2021 a odborných lékařských zpráv: výpisu ze zdravotnické dokumentace psychiatra X ze dne 12. 7. 2021, znaleckého posudku MUDr. Tržického ze dne 30. 11. 2020, zprávy z radiologie X ze dne 21. 1. 2020 a profesního dotazníku ze dne 14. 6. 2021. Dle posudkového lékaře žalované je hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce depresivní syndrom v rámci poruchy osobnosti a syndrom závislosti na psychotropních látkách. V minulosti měl žalobce diagnostikovanou paranoidní schizofrenii, pro kterou pobíral od roku 2008 plný invalidní důchod, resp. invalidní důchod III. stupně. Posudkový lékař žalované za základní dokument pro posouzení zdravotního stavu žalobce považoval vyšetření soudním znalcem z oboru psychiatrie X ze dne 30. 11. 2020. Dle znaleckého posudku X se v případě žalobce jedná o integrovanou osobnost, výchovně nepodchycenou, disharmonicky utvářenou, s patrnými rysy nezdrženlivosti, nestálosti, sociopatie. Ve vztahu k alkoholu či jiným psychotropním látkám nejsou přítomny znaky či projevy rozvinuté závislosti. Jeho schopnost zdržet se psychotropních látek je plně zachována. Dle znaleckého posudku žalobce netrpí žádnou duševní poruchou nebo závažnou duševní poruchou. Dle vyjádření psychiatra X ze dne 12. 7. 2021 se jedná o psychotický stav nejasné etiologie: schizofrenie pravděpodobně toxická. Posudkový lékař žalované na základě zjištěných skutečností konstatoval, že se u žalobce jedná o disharmonickou osobnost s rysy nezdrženlivosti, nestálosti, sociopatie. Diagnóza paranoidní schizofrenie byla stanovena v době, kdy žalobce užíval psychotropní látky, jejichž užívání vyvolává obdobné příznaky jako paranoidní schizofrenie. Posudkový lékař žalované hodnotil postižení posudkově jako lehké, za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti označil postižení uvedené v kapitole V, položce 7a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 10 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 %, celkově činí 20 %. Posuzovaný již není invalidní v žádném stupni.
8. Ze závěrů tohoto lékařského posudku žalovaná vyšla při vydání žalobou napadeného rozhodnutí, kterým námitky žalobce podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zamítla a rozhodnutí vydané v I. stupni potvrdila. Žalovaná uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, u kterého je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 5-10 %. Uvedenému zařazení odpovídají duševní

poruchy a poruchy chování - poruchy osobnosti - lehké postižení. Jedná se o úzkostně depresivní syndrom v rámci poruchy osobnosti a dále syndrom závislosti na psychotropních látkách (kanabis, pervitin již 2 roky nebere). Pokles pracovní schopnosti byl stanoven na horní hranici uvedeného rozmezí ve výši 10 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu byla podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky tato hodnota zvýšena o 10 % a celkově činí 20 %. Žalovaná zdůraznila, že paranoidní schizofrenie nyní nebyla potvrzena. Co se týká předchozího posouzení, je možné, že paranoidní schizofrenie byla stanovena v době, kdy žalobce užíval psychotropní látky, jejichž užívání vyvolává obdobné příznaky jako u paranoidní schizofrenie.

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) v rozsahu a z hlediska námitek žalobce, které se týkaly nesprávného posouzení zdravotního stavu a určení procentní míry poklesu jeho pracovní schopnosti, přitom byl soud vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, odst. 2. s. ř. s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalované o nároku žalobce na invalidní důchod. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 citovaného zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 % avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 % avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Způsob posouzení pracovní schopnosti obsahuje § 39 odst. 3 až 8 zákona o důchodovém pojištění a prováděcí vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
11. Protože se námitky žalobce soustředily do posouzení jeho zdravotního stavu, doplnil soud posouzení zdravotního stavu posudkem PK MPSV, pracoviště Ústí nad Labem v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, dle kterého PK MPSV posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového zabezpečení.
12. Ve věci proběhlo dne 1. 6. 2023 ústní jednání, na něž se žalobce nedostavil a žalovaná se z něho omluvila. Odročení nařízeného jednání nikdo z účastníků řízení nežádal. Soud při jednání provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 17. 4. 2023.
13. PK MPSV v posudku ze dne 17. 4. 2023 konstatovala, že k datu vydání napadeného rozhodnutí došlo u žalobce v souvislosti s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem k poklesu jeho pracovní schopnosti o 20 %. Jako dominující příčinu s nejvýraznějším dopadem na pokles pracovní schopnosti PK MPSV označila shodně s posudkem lékaře OSSZ i posudkové služby žalované zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, a ze zde stanoveného procentního rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 5-10 % stanovila horní hranici 10 %. Vzhledem k dalšímu postižení

zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 %, celkově činí míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Jedná se o disociální poruchu osobnosti charakterizovanou bezohledností v sociálních závazcích, nedostatkem citění pro druhé. Je velká nerovnováha mezi chováním a současnými sociálními normami. Chování nelze snadno změnit zkušeností, dokonce ani trestem. Je nízká tolerance k frustraci, žalobce má tendenci klamat druhé nebo nabízet přijatelné vysvětlení pro chování, které ho přivádí do konfliktu se společností. Netrpí duševní chorobou, jedná se o osobnost disharmonickou s rysy nezdrženlivosti a sociopatie. Podstoupil ústavní léčbu, kdy bylo konstatováno, že se opakovaně jednalo o toxické psychotické poruchy, nikoliv o schizofrenní onemocnění, nemá vybudovány sociální a pracovní návyky a jeho vývoj je poznamenán zneužíváním drog. Pokud je v izolaci (výkon trestu), nejsou příznaky psychózy.

I PK MPSV se opírala mimo jiné o znalecký posudek z oboru psychiatrie MUDr. Tržického, v němž bylo uvedeno, že žalobce netrpí duševní chorobou nebo závažnou duševní chorobou, nebyla zjištěná žádná rozvinutá závislost na alkoholu či psychotropních látkách, osobnost je integrovaná, výchovně nepodchycená, disharmonicky utvářená s patrnými rysy nezdrženlivosti, nestálosti a sociopatie.

14. Provedený důkaz posudkem PK MPSV byl soudem zhodnocen podle § 77 odst. 2 s. ř. s. Při hodnocení posudku PK MPSV soud zjišťuje, zda byla během posudkového řízení dodržena příslušná zákonná ustanovení upravující činnost PK MPSV a náležitosti posudku, posudek hodnotí z hlediska jeho úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti. Pokud soud neshledá žádné skutečnosti posudkový závěr zpochybňující, respektuje jeho závěr o hodnotě míry poklesu pracovní schopnosti, neboť sám nedisponuje pravomocí hodnotit zdravotní stav posuzovaného.
15. V souzeném případě PK MPSV vypracovala posudek v řádném složení. Žalobce nebyl k jednání PK MPSV pozván vzhledem k tomu, že obsah shromážděné podkladové spisové dokumentace vedl předsedu posudkové komise k důvodnému předpokladu, že PK MPSV bude moci zdravotní stav objektivně posoudit a přijmout posudkový závěr i bez osobní účasti žalobce. Přítomnost odborného lékaře z oboru psychiatrie byla zvolena s ohledem na to, jaká rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla určena při předchozím posouzení posudkovými službami OSSZ a žalované. Soud ověřil, že PK MPSV měla pro posouzení zdravotního stavu dostatek podkladů. Vycházela ze spisové dokumentace OSSZ a spisové dokumentace námitkového řízení. Měla k dispozici zdravotní dokumentaci praktického lékaře z Vazební věznice Liberec a zprávu X, Psychiatrie Česká Lípa ze dne 31. 3. 2022. V posudku PK MPSV je uvedeno, že zjištěné postižení zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a v jakém rozsahu v jeho důsledku poklesla pracovní schopnost žalobce, a to v souladu s vyhláškou o posuzování invalidity. Žádná z aktuálních lékařských zpráv nevyvrací, že by byla rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určena nesprávně či že by zdravotní postižení neodpovídalo zařazení dle kapitoly V, položky 7a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. PK MPSV vysvětlila, proč stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici rozpětí stanoveného příslušnou položkou přílohy k vyhlášce, i proč použila § 3 odst. 1 citované vyhlášky a horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti zvýšila o 10 % bodů. PK MPSV také

zdůvodnila, proč zdravotní postižení žalobce podřadila pod příslušnou položku vyhlášky. Krajský soud opakuje, že posouzení přiřaditelnosti zdravotního stavu pod korespondující ustanovení vyhlášky, tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočtení procentní míry poklesu pracovní schopnosti, sám neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými medicínskými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise.

16. Dle krajského soudu PK MPSV přesvědčivě určila rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, a to ve shodě s předchozím posudkem lékaře OSSZ i lékařské posudkové služby žalované. Jedná se o zdravotní postižení podřaditelné pod kapitolu V, položku 7a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla dle výše uvedeného zařazení stanovena na 10 % a podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšena pro další komorbiditu o dalších 10 % na celkových 20 %. Takové odůvodnění považuje soud za postačující a s ohledem na to, že nenalezl důvody vyvracející závěr o hodnotě poklesu pracovní schopnosti žalobce, má za to, že uvedeným posudkem PK MPSV bylo prokázáno, že žalobce v době vydání napadeného rozhodnutí nebyl invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná proto vycházela ze správně zjištěného skutkového stavu.
17. Soud nijak nezpochybňuje skutečnost, že zdravotní postižení žalobce je spojeno s omezením v jeho každodenním životě. Tento závěr z posudku PK MPSV jednoznačně vyplývá. Dlouhodobě nepříznivý stav žalobce však nebyl při objektivním posouzení takové povahy, aby v tuto chvíli a především za daných zákonných podmínek zvrátil závěr o tom, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro uznání invalidity.
18. Ze všech uvedených důvodů nebyla žaloba soudem shledána důvodnou a soud ji proto zamítl postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
19. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovaná na ni nemá podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, nárok.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 1. června 2023

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně